

GYŰJTŐ: BIKÓ MELINDA

GYŰJTÉS IDEJE: 1986.

TART.: VÁSZNAK

---

2 lap - duplum!

FŐDRASZ MŰTATÓ:

SZAKMŰTATÓ:

XIV

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRORS

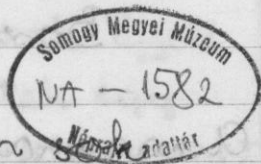
ÁTVEVETVE AZ EÖTS. LTK. 4389-es TÉTELE ALÓL.

4389/1980

ke?

Biró Melinda

Vásznak

Régen a falukon nagyon mindenre használták a vászuakat. Voltak pamukas és kendervásznak.

(Legfőképpen ezeket használták)

Kenderföndől és pamutból szőtték a pamukas vásznakat.

A pamukas vásznakból régen a férfiaknak inget, gatyát és bőgatyákat készítettek.

Kendervászonból lepedőket, ponyvát és szőkeket varrtak.

A ponyvát kifeszítették és a késcsíp-pel kicsépett gabonát lapáttal a ponyvának szorták és így tisztították meg a taldkjdtól.

Boszorkányokról

A nagymamám ismert néhány un. boszorkányt. Elmesélte, hogy ha a boszorkányok átbrújtak egy karikán valamilyen állatá átváltottak.

Pl.: a nagypapám az istállóban leszint egy békát és (úgy leszívva) otthagya.

Másnap reggelre eltűnt a béka, viszont a szomszédasszony nagy beteg volt. Tiszta seb volt a háta. A nagymamám szerint boszorkány volt a szomszédasszony.

Az emberek félték a boszorkányoktól ezért azt tartották, ha gatyamadrágot kötnek a kiliucsné a boszorkány nem tud bemenni.

A boszorkány addig nem tudott meghalni, míg át nem adta tudományát valamilyen hozzátartozójának.

Karácsonykor, mikor mentek éjjeli
 risére, a keresztútra letettek egy
 íves gyufáskatuját, hazafelé menet
 elvették és hazavittek. Ottthon az
 asztal alá letették az első támpér
 kocsonyát nekik. (ugyszólván az
 ördögöknek.)

Az az ember, bámit meg akart
 csinálni megcsinálta.

Pl.: 3-szor megkerülte a lovat,
 és eztán más addig nem tudta
 rajtani a lovat addig, míg
 négyeszer meg nem kerülte 3-szor.

• Szokások.

Karácsonyra miudig kocsonyát
 ősttek és csak akkor ettek meg
 mikor hazamentek & az éjjeli
 riséről. Az asztalt 3 abrosszal
 terítették le. Az 1. első abrosszal
 egyes gabonát tettek. A 2. abrosszal
 gész kenyert, és a 3. abrosszal 1 üveg bort

Egész karácsonykor így maradt az asztal.

Az asztal alá meg szoktak szénát, 1 kosárba vegyes gabonát, és tők-magot tenni. Karácsony után először abból kaptak a baromfi enni. Még az asztal alá szoktak tenni kassakövet és fokhagymát. Ha a tehén tőgye megdagadt asztal szoktak lehurrogatni.

A legalsó abroszból szokták vetni a gabonát, mondván nagyobb lesz a termés.

geredye - grabla

küszöb - top

padlárna - heba

gömbölyű kosár - szakcysztó

gömbölyű patele - melence

(Zala megyei tájszólások)

Vásznak

Régen a falukon nagyon sok mindenre használták a vásznakat. Voltak pamukos és kendervásznak. (Legfőképpen ezeket használták)

Kender fonálból és pamutból szőtték a pamukos vásznakat.

A pamukos vásznakból a férfiaknak inget, gatyát és bőgatyákat varrtak.

Kendervászonból lepedőket, zsákokat és ponyvát készítettek.

A ponyvát kifeszítették és a kézi cséppel kicsépeelt gabonát lapáttal a ponyvának szorták és így tisztították meg a talályaikat.

Boszorkányokról

A nagyanyám ismert néhány un. boszorkányt. Elmesélte, hogy ha a boszorkányok átkoztak egy karikán valamilyen állatá változtak.

Pé.: a nagyapám az istállóban leszűrt egy békát és (úgy leszűrve) otthagya. Másnap reggelre eltiint a béka, viszont a szomszédasszony nagy beteg lett. Tízta seb volt a háta. A nagyanyám szerint a szomszédasszony boszorkány volt. Az emberek féltek a boszorkányoktól ezért azt tartották, ha gatyamadzagot kötnek a kilinossre, a boszorkányok nem tudnak bemenni. A boszorkány addig nem tudott meghalni, míg tudományt át nem adta valamilyen hozzá tartozójának.

Karácsonykor, mikor mentek éjjeli
 misére, a keresztútra letettek egy
 üres gyufáskatuját, hazafelé
 menet felvették és hazavittek. Atthon
 az első tányér kocsonyát letették
 az asztal alá a gyufáskatujába
 gyújtott ördögöknek.

Az az ember bármit meg akart
 csinálni megcsinálta.

Pé.: 3-szor megkerülte a lovat és
 után a ló addig nem indult míg
 négyeszer meg nem kerülte 3-szor.

Szokások

Karácsonyra mindig kocsonyát
 főztek és csak akkor ették meg
 mikor hazamentek az éjjeli misé-
 től. Az asztalt 3 abrosszal terítették
 le. Az 1. abrossza vegyes gabondát,
 2. abrossza egész kenyéret, és
 3. abrossza 1 üveg bort tettek.
 egész karácsonykor így maradt

az asztal. A legalább abroszról
vetették a gabonát, mondván
nagyobbsz a termés.

Az asztal alá szoktak tenni
szénát, szalmát, 1 kosárba vegyes
gabonát és tökmagot. Karácsony
után először ebből kaptak enni
az állatok. Még az asztal alá
tettek fokhagymát és kasszaövet.
Ha a tehén tögye megdagadt
azzal hurogatták le.

gereblye - grábla

kiűző - top

práblina - hébra

gömbölyű kosár - szakajszó

gömbölyű faterék - melence.

(Zala megyei tájszólások)